

یادداشتی از اکبر حیدریان مدیرکل خانه ایثارگران استان تهران؛ تاریخ اسلام با فرهنگ ایثار و شهادت گره خورده است

زمینه های شکل گیری فرهنگ ایثار و شهادت که یکی از ابعاد اصلی جهاد و مبارزه علیه باطل است، به صدر اسلام برمی گردد. اما این فرهنگ در زمان های مختلف فراز و فرودهایی داشته است.

به گزارش خبر، اکبر حیدریان مدیرکل خانه ایثارگران استان تهران در یادداشتی ارسالی به پایگاه خبری گزارش خبر با موضوع "تاریخ اسلام با فرهنگ ایثار و شهادت گره خورده است" آورده است:

هر مکتب و آیینی و هر ملت و قومی دارای فرهنگ ویژه ای است که بدون فهم الفبای آن فرهنگ، درک و تفسیر و تبیین برنامه و قوانین مکاتب و ملل میسر نیست.

هر فرهنگی برخاسته از جهان بینی خاصی است که الگوها و تشخص ها و مبناها و برداشت ها و ادراک هایش در رابطه با آن جهان بینی تحلیل و جمع بندی می شود؛ یعنی همه این ها بر اساس هویت و فرهنگ اسلامی هم وضع به همین صورت است؛ یعنی ارزش های مطرح در جامعه اسلامی، برخاسته از فرهنگ اسلامی است؛ برای مثال، ایثار و شهادت از طریق ارزش های اسلامی مستقر در جامعه شکل می گیرند و تا زمانی که ارزش ها و محورهای اسلامی در جامعه حاکم نباشد، نمی توان انتظار شکل گیری فرهنگ ایثار و شهادت را در جامعه داشت.

زمینه های شکل گیری فرهنگ ایثار و شهادت که یکی از ابعاد اصلی جهاد و مبارزه علیه باطل است، به صدر اسلام برمی گردد. اما این فرهنگ در زمان های مختلف فراز و فرودهایی داشته است.

اگر ابتدای شکل گیری آن را آغاز درخشش اسلام در نظر بگیریم، بعد از کی فراز طی غزوات پیامبر(ص) و بعد از آن نبردهای حضرت علی(ع)، با فرودی کوتاه مدت مواجه شد. اما نقطه اوج و تاریخی ترین لحظات این فرهنگ ناب، عاشورای سال ۶۱ هجری است که در واقع؛ به این فرهنگ رسمیت بخشید و آن را نهادینه کرد و تا شکل گرفته در اسلام، در اوایل توسط پیغمبر خاتم گسترش داده شد، ولی در سال ۶۱ هجری و در زمان امام حسین(ع) این مؤلفه ها و شاخص ها در حالت کم رنگ شدن بودند که با ایثار و فداکاری آن حضرت؛ از انحرافات جلوگیری به عمل آمد.

وقتی در این بحث ایثار و شهادت مطرح می شود، منظور فرهنگ سیاسی تشیع با محوریت شهادت اباعبدالله الحسین است.

جامعه امروز نیازمند گسترش فرهنگ ایثار و شهادت است. آنچه باعث بقای اسلام و نظام اسلامی است، فرهنگ ایثار و شهادت است. شهادت به معنای کشته شدن در راه خداوند، در دین و فرهنگ اسامی، به ویژه فرهنگ شیعه، جایگاه بلندی دارد و این فرهنگ، برگرفته از فرهنگ عاشورا است که باید به آن توجه گسترده ای شود.

با این وصف، برای اینکه فرهنگ ایثار و شهادت در جامعه شکل بگیرد، نیاز به مؤلفه ها و شاخص هایی است که از ارزش های اسلامی و فرهنگ سیاسی تشیع برگرفته می شود.

بیشتر این ارزش ها از سه مبنا در اسلام تحت عنوان توحید، معاد و عدل حاصل می شود؛ یعنی فردی که از جان خود گذشت می کند تا جامعه به ایده آل برسد، بیشتر از این سه مبنا سرچشمه گرفته است.

در واقع؛ فرد با اعتقاد به وحدانیت خدا و با توجه به اعتماد و باوری که به وعده های الهی دارد و از طرفی، با توجه به اعتقادی که به معاد و بازگشت مردگان و زنده شدن آنها و مقام شهید و جانبازی و همانند آن دارد، خود را مقید به عملی کردن این فریضه می داند و وقتی این امر و این نوع دیدگاه در جامعه عملی شود، شاهد شکل گیری فرهنگی ناب در جامعه تحت عنوان فرهنگ ایثار و شهادت خواهیم بود.

پس فرهنگ ایثار و شهادت در جامعه را می توان با محوریت توحید و معاد و عدل ترسیم کرد و نشان داد که این سه محور از خود مؤلفه هایی را در جامعه تزریق که در صورت توجه و پذیرش عمومی آنها، در مؤلفه های اسلامی تحت عنوان فرهنگ ایثار و شهادت جامعه فرهنگی به بار خواهد آمد که نام آن است.